

Reactie NRTO op wetsvoorstel met betrekking tot enkele kwaliteitsaspecten in het beroepsonderwijs.

De NRTO heeft met interesse het wetsvoorstel met betrekking tot enkele kwaliteitsaspecten in het beroepsonderwijs gelezen. Wij reageren op twee onderwerpen die voor het private onderwijs van belang zijn; de wettelijke verankering van het klachtrecht en de aanscherping van de erkenningsprocedure bij niet bekostigde instellingen. Daarnaast willen wij aangeven dat we blij zijn dat er helderheid komt over het begrip ‘verzorgen’ van de opleiding.

Wettelijke verankering klachtrecht

De NRTO is van mening dat alle instellingen een klachtenregeling moeten hebben. De Gedragscode van de NRTO verplicht leden ook om een klachtenprocedure te hebben. Wij staan dus achter de intentie van het wetsvoorstel dat er een klachtenprocedure moet zijn maar vinden het onwenselijk om eisen nader te specificeren. Het MBO veld is zeer divers en kent hele grote instellingen met duizenden studenten en hele kleine instellingen met tientallen studenten. Er worden jongeren van 16 en volwassenen van 50 opgeleid. Dit vraagt om maatwerk passend bij de instelling en de deelnemer, dit geldt ook voor klachtenregelingen.

Aanscherping diploma-erkenning voor niet bekostigde instellingen

De NRTO vindt dat er zoveel mogelijk aan gedaan moet worden om kwalitatief slechte opleiders – bekostigd en niet bekostigd – uit het stelsel te weren. Aan de andere kant: wij stimuleren dat private opleiders inspelen op vragen uit de markt en zien toe op een gelijk speelveld met de bekostigde instellingen. Op dit moment is dat er niet, en met dit wetsvoorstel wordt die ongelijkheid alleen maar groter. Waar roc’s alle opleidingen kunnen aanbieden zonder aanvraagprocedure, wordt voor private aanbieders de aanvraagprocedure verzaamd. Wij wijzen erop dat niemand gebaat is bij té hoge toetredingsdrempels. Private opleiders kosten de overheid geen geld en daar waar werkgevers en werknemers vragen om nieuwe opleidingen zou de overheid blij moeten zijn dat de markt dit oppakt, zeker als het gaat om volwassenen! Uiteraard moet wel de kwaliteit op orde zijn.

Het wetsvoorstel beoogt zoveel mogelijk te voorkomen dat studenten opleidingen krijgen aangeboden die van onvoldoende kwaliteit zijn. De NRTO plaatst een aantal kanttekeningen bij de manier waarop de overheid dit wil gaan doen. Het voorstel om te werken met een voorlopige erkenning zou mogelijk kunnen zijn, maar er zijn een aantal (praktische) bezwaren tegen het huidige voorstel.

Erkenning voor één jaar

De periode van erkenning van één jaar levert praktische bezwaren op. Een opleiding zal niet direct starten op het moment dat de erkenning is verkregen, er kunnen immers pas studenten geworven worden als de erkenning er is. Daarna zal de Inspectie onderzoek doen, daar komt een rapport van waar hoor en wederhoor op mogelijk moet zijn, en vervolgens moet de minister, indien de erkenning niet verlengd wordt, dit uiterlijk twee maanden voor het aflopen van de erkenning aan de instelling laten weten. Het lijkt ons dat deze procedure niet haalbaar is in een jaar. Een voorlopige erkenning zal voor minimaal 2 jaar afgegeven moeten worden om dit zorgvuldig te kunnen laten verlopen.

Procedure intrekking licentie

Ook over de procedure tot het intrekken van de licentie hebben wij nog de nodige vragen. In de Memorie van Toelichting staat dat de erkenning niet wordt verlengd als de Inspectie constateert dat de opleiding van onvoldoende kwaliteit is of niet wordt voldaan aan de wettelijke vereisten. Wij missen echter een uitwerking van de manier waarop de Inspectie dit beoordeelt. Komt er een volledig ‘Staat van de Instelling’ onderzoek of worden enkele gebieden onderzocht? En hoe komt de Inspectie tot het definitieve oordeel van onvoldoende kwaliteit. Wij zouden dit graag verder verduidelijkt zien.

Transparantie voor instellingen is hierbij van het grootste belang.

Daarnaast wordt de licentie direct ingetrokken, zonder dat er een verbetertermijn of een periode van verscherpt toezicht is. Dit is een aanpassing in de toezicht systematiek zoals we die gewend zijn. Er is, zeker bij nieuwe instellingen, een kans dat er kleine foutjes insluipen die gemakkelijk te herstellen zijn. Hier zou een verbeterperiode uitkomst bieden. Dat voorkomt dat studenten onnodig de opleiding

moeten stoppen terwijl het probleem snel op te lossen is. Dit past in de nadere uitwerking van de beslisregels van de Inspectie.

Situaties waarin een voorlopige erkenning wordt afgegeven

Een voorlopige erkenning wordt in twee situaties afgegeven; bij een nieuwe instelling en indien een instelling in de drie jaren voorafgaand aan de datum van de aanvraag een waarschuwing heeft gekregen. Bij nieuwe instellingen kunnen wij ons voorstellen dat er gewerkt wordt met voorlopige erkenningen. Bij bestaande instellingen vinden wij de periode van drie jaar waarin er geen waarschuwing gegeven mag zijn te lang. Als het goed is hebben de instellingen de tekortkomingen inmiddels hersteld en heeft er heronderzoek door de Inspectie plaatsgevonden dat bevestigt dat de situatie op orde is. Indien er nog steeds onvoldoende kwaliteit wordt geleverd heeft de instelling een nieuwe waarschuwing gekregen of heeft de minister de licentie reeds ingetrokken. Het lijkt ons niet redelijk om instellingen die zich verbeterd hebben nog een dergelijke lange termijn de gevolgen daarvan te laten ondervinden. Dit geeft onnodig veel toezichtslast en onzekerheid voor instellingen. De status van voorlopige erkenning, in combinatie met de verplichting hierover te communiceren heeft een enorme impact op de niet bekostigde instellingen, zonder dat er bij deze instellingen een directe aanleiding voor is. Slecht presterende instellingen moeten aangepakt worden, maar hier lijden de goeden op een onredelijke manier onder de kwaden. Wij stellen voor om de periode waarin wordt teruggekeken terug te brengen tot een jaar. In die tijd is er een heronderzoek geweest door de Inspectie en is vastgesteld of tekortkomingen nog bestaan. Indien de kwaliteit verbeterd is zou de instelling onder de reguliere aanvraagprocedure moeten vallen, met een directe definitieve erkenning.

Tot slot

De NRTO zet zich al jaren in voor de kwaliteit van het private onderwijs. Vanuit die rol overleggen we graag met het ministerie van OCW over een aanpassing van de huidige voorstellen. Wij zijn er van overtuigd dat we met de enkele wijzigingen in het wetsvoorstel de kwaliteit nog verder kunnen verbeteren.